

Instabank ASA

Offentliggjøring av finansiell informasjon 2017

Pilar 3

Virksomhet:

Instabank ASA (org. nr. 816 914 582)

Adresse:

Drammensveien 177, 0277 Oslo

Kontaktperson:

Navn: Robert Berg (Adm. dir.)

E-post: robert.berg@instabank.no

Tlf. 974 85 610

Dato: 20. mars 2018

1.	Innledning	3
2.	Oppsummering	3
2.1	Formål	3
2.2	Ansvarlig kapital og kapitaldekning	4
3.	Retningslinjer for risikohåndtering, styring og etterlevelse.....	6
4.	Gjennomgang av foretakets internkontroll	6
5.	ICAAP, Risiko- og sårbarhetsanalyse.....	7
5.1	Generelt	7
5.2	Kredittrisiko	7
5.3	Markedsrisiko	10
5.4	Operasjonell risiko.....	10
5.5	Likviditets- og finansieringsrisiko (ILAAP)	12
5.6	Endring i regulatoriske forhold og rammebetingelser	13
5.7	Renterisiko	14
5.8	Forretningsrisiko	14
5.9	Systemrisiko	15
5.10	Valutarisiko	15
6.	Sensitivitetstest	15

1. Innledning

Instabank er en norsk bank med konsesjon fra Finansdepartementet til å drive ordinær bankvirksomhet. Banken har forretningsadresse på Skøyen i Oslo.

Konsesjonen fra Finanstilsynet ble gitt 28. juni 2016, og det stilt som krav at banken ble kapitalisert med minimum MNOK 265 i innskutt egenkapital. Banken gjennomførte en emisjon på MNOK 240 i august 2016 og sammen med de MNOK 25 som ble skutt inn som egenkapital i mars 2016 hadde banken reist totalt MNOK 265 i egenkapital. Finanstilsynet gav Instabank oppstartstillatelse 16. september 2016.

Finanstilsynet stilte videre som krav at banken skulle ha et samlet krav til kapitaldekning på 19 %, hvorav ren kjernekapital skulle utgjøre minst 15,5 %. Dette er 4 prosentpoeng høyere enn lovens minimumskrav.

Fra 31.12.2017 økte den motsykliske kapitalbufferen fra 1,5 % til 2,0 % og bankens totale krav til kapitaldekning økte således til 19,5 % og kravet til bankens rene kjernekapital økte til 16 %.

Bankens kapitalkrav pr. 31.12.2017 fordeler seg som følger:

Minimum kjernekapital	4,5 %
Hybridkapital	1,5 %
Tilleggskapital	2,0 %
Sum minstekrav	8,0 %
Systemrisikobuffer	3,0 %
Bevaringsbuffer	2,5 %
Motsyklisk kapitalbuffer	2,0 %
Totalkrav Pilar 1	15,5 %
Tilleggskrav ihht. konsesjon	4,0 %

Samlet kapitaldekningskrav 19,5 %

Bankens utlån vil de først årene være finansiert med egenkapital og innskudd fra privatpersoner. I løpet av 1. kvartal 2018 er det planlagt å utstede ansvarlig lån og fondsobligasjoner, og på lengre sikt vil det bli aktuelt å utstede senior obligasjonslån.

Instabank har distribusjon gjennom egen web og markedsføring, samt gjennom en rekke agenter. Instabank har avtale med flere av de største agentene i markedet, hvilket sikrer et godt tilfang av søknader om lån. Banken tilbyr også salgsfinansiering i samarbeid med Skeidar og er i dialog med flere potensielle samarbeidspartnere på salgsfinansiering.

2. Oppsummering

2.1 Formål

Bankens Pilar 3 dokument skal være dekkende for bankens plikt til offentliggjøring av finansiell informasjon i henhold til kapittel 45 i kapitalkravsforskriften. Dokumentet skal gi en beskrivelse av postene som inngår i den ansvarlige kapitalen, samt størrelse på henholdsvis ren kjernekapital, hybridkapital og tilleggskapital.

Dokumentet skal også beskrive på overordnet nivå hvordan banken styrer og overvåker bankens risiko, samt beregner kapitalbehov for å dekke bankens risikoeksponeringer. Dokumentet gir et kort

sammendrag av de vurderinger, analyser og beregninger som foretas i bankens interne ICAAP dokument.

Hensikten med ICAAP i Instabank er å sikre at kapitalen i selskapet står i forhold til risikonivået i den virksomhet som drives. Dokumentet gir oversikt over metoder og kontroller selskapene bruker for å styre risiko. Dokumentet beskriver også langsiktige strategiske og markedsmessige forhold som kan legge føringer på behovet for kapital.

2.2 Ansvarlig kapital og kapitaldekning

Bankens krav til samlet ansvarlig kapital per 31.12.2017 var 19,5 % av beregningsgrunnlaget.

Bankens ansvarlige kapital per 31.12.2017 var som følger:

Ansvarlig Kapital

(Beløp i 1000)

Beløp i NOK tusen	31.12.2017
Aksjekapital	205 000
Overkurs	89 228
Annen egenkapital	-11 557
Utsatt skattefordel og øvrige immaterielle eiendeler	-25 487
Ren kjernekapital	257 184
Annen godkjent kjernekapital	0
Kjernekapital	257 184
Tilleggskapital	0
Ansvarlig kapital	257 184

Bankens kapitaldekning per 31.12.2017 og beregningsgrunnlag fordelt på risikoklassene som inngår i bankens minimumskrav i henhold til kapittel 14 i finansforetaksloven:

Kredittrisiko:	31.12.2017
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	8 186
Utlån til og fordringer på kunder	933 481
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning	98 875
Øvrige eiendeler	118 536
Beregningsgrunnlag for kredittrisiko	1 159 078
Operasjonell risiko	100 789
Markedsrisiko	0
Samlet beregningsgrunnlag	1 259 866
Ren kjernekapital %	20,4 %
Kjernekapital %	20,4 %
Ansvarlig kapital %	20,4 %

Bankens ansvarlige kapital må økes i løpet av 1. kvartal 2018 ettersom forventet utlånsvekst i motsatt fall vil medføre at kapitaldekningen faller under det regulatoriske kravet på 19,5 %.

2.3 Risikoeksponering og risikostyring

Det er styret i banken som fastsetter bankens strategi, målsetninger og risikotoleranse.

Styret skal sikre at banken er hensiktsmessig organisert, har en forsvarlig risikostyring og gode systemer for internkontroll. Styret vedtar retningslinjer som fastsetter rammene for bankens risikotaking innenfor de ulike risikoeksponeringsområdene. Administrasjonen rapporterer på utviklingen innenfor disse områdene til bankens styre og styrets risikoutvalg.

Bankens Direktør Risk & Compliance innehar bankens funksjon for kontroll med risikotaking og etterlevelse av eksternt regelverk og interne retningslinjer og rutiner. Direktør Risk & Compliance rapporterer både til administrerende direktør og direkte til styret og styrets risikoutvalg. Direktør Risk & Compliance skal sikre at alle vesentlige risikoer er identifisert, målt og rapportert til administrerende direktør og styret.

Banken er eksponert for en rekke ulike risikoer som er under løpende vurdering og kontroll av bankens styre og administrasjon. Banken vurderer behovet for avsetning av kapital til de ulike identifiserte risikoene i tråd med kapitalkravsforskriften.

Instabank identifiserer 8 risikoeksponeringsområder. Disse områdene er:

- Kredittrisiko
- Markedsrisiko
- Operasjonell risiko
- Likviditets- og finansieringsrisiko
- Endringer i regulatoriske forhold og rammebetingelser
- Renterisiko
- Forretningsrisiko
- Systemrisiko

Hvert risikoeksponeringsområde blir inngående behandlet i bankens ICAAP dokument og beskrives kun på overordnet nivå i dette dokumentet.

På kort sikt er likviditets- og finansieringsrisiko den største risiko for banken. Banken vil ha store problemer med å opprettholde normal drift dersom en større andel av kundene tar ut sine innskudd på en gang. Bankens analyser viser imidlertid at sannsynligheten for at dette skal skje er svært lav. Innskuddsmarkedet er svært rentesensitivt og banken tiltrekker seg raskt store innskuddsvolumer ved små økninger i innskuddsrenten.

Bankens største risiko på lang sikt er kredittrisiko, altså faren for at mange låntagere ikke betaler rente og avdrag som avtalt. Kredittrisiko håndteres gjennom en kredittscoremodell utviklet i samarbeid mellom bankens Risk avdeling og med noen av de fremste ekspertene på kredittrisiko hos bankens samarbeidspartnere. Det er implementert omfattende og detaljerte rutiner, samt et godt IT-system som støtter opp om bankens arbeid med å identifisere gode låntakere.

Bankens viktigste oppgave på kort og lang sikt er god lønnsomhet, slik at banken kan opprettholde positive resultater selv ved uforutsette negative hendelser.

3. Retningslinjer for risikohåndtering, styring og etterlevelse

Nedenfor følger en oversikt over Instabanks retningslinjer for identifisering, styring, overvåkning, kontroll og rapportering av risikoer fastsatt av styret.

- Styrets retningslinje for overordnet risikotoleranse
- Styrets retningslinje for kredittgivning
- Styrets retningslinje for likviditetsstyring og finansforvaltning
- Styrets retningslinje for håndtering av personopplysninger
- Styrets retningslinje for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering
- Styrets retningslinje for internkontroll
- Styrets retningslinje for ICAAP
- Styrets retningslinje for egenhandel
- Styrets retningslinje for godtgjørelse

Instabank har i tillegg en rekke skriftlige rutiner og prosedyrer innen flere områder, eksempelvis: mislighold, attestasjoner, hvitvasking, HMS, marked, dagligbank, utlån, depot, agenter, IT, etc. Disse oppdateres løpende.

4. Gjennomgang av foretakets internkontroll

Instabank er underlagt forskrift av 22. september 2008 nr. 1080 om risikostyring og internkontroll.

Bankens internkontrollsystem er basert på CEBS (Committee of European Banking Supervisors) sine prinsipper for "Internal Governance".

Bankens strategi oppdateres minst én gang i året. De overordene risikoene som administrasjonen har identifisert blir kontinuerlig overvåket.

Prinsippene handler om styrets ansvar for fastsettelse av konsernets risikoprofil, godkjenning av organiseringen av virksomheten, tildeling av ansvarsområder og myndighet, krav til rapporteringslinjer og informasjon og organiseringen av risikostyring og internkontrollen.

Prinsippene danner, med tillegg av ICAAP-vurderingen, grunnlaget for bankens internkontroll. Prinsippene fremgår av retningslinje "for evaluering av overordnet styring og kontroll", og retningslinje "for evaluering av styring og kontroll på detaljnivå".

Internkontrollen i foretas på følgende tidspunkt, jf. styrets retningslinjer for internkontroll:

- Løpende kontroll
- Årlige skriftlige ledelsesrapporter september – oktober.
- Årlig ICAAP-gjennomgang april – mai.

I bankens internkontroll blir alle virksomhetsområdene gjennomgått, og skriftlig rapport og konklusjon blir nedfelt for hver avdeling.

Administrerende direktør produserer et sammendrag av de viktigste funnene fra hver avdeling og presenterer dette for styret sammen med en vurdering av eventuelle tiltak. Styrets risikoutvalg blir presentert alle ledelsesrapportene og kontrollerer at sammendraget til administrerende direktør har fått med seg alle de viktigste funnene fra avdelingenes rapporter.

Internkontrollprosessen blir også gjennomgått av bankens revisor, som avlegger en bekreftelse til styret.

5. ICAAP, Risiko- og sårbarhetsanalyse

5.1 Generelt

Bankens prosesser med hensyn til risiko- og kapitalstyring utvikles kontinuerlig blant annet gjennom forbedringer og utvikling av nye arbeidsmetoder, analyser og erfaringer med løpende kredittpraksis.

Gjennomføringen av ICAAP har bidratt til utviklingen og bedret forståelse for risikostyring i banken.

Det foretas en konkret vurdering av ICAAP-prosessen minst en gang årlig for å sikre tilstrekkelig kvalitetskontroll. Revisor er involvert i prosessen, og tilbakemeldinger fra Finanstilsynet og revisor blir tillagt vesentlig vekt i bankens arbeid med risikostyring.

Banken har i dette ICAAP-dokumentet benyttet egne modeller og metoder som supplement til regulatoriske metoder.

Instabank benytter følgende metoder i sine risiko- og sårbarhetsanalyser:

1. Regulatorisk tilnærming til beregning av Pilar I-risiko basert på standardmetoden for kredittrisiko og basismetoden for beregning av operasjonell risiko
2. Bransjestandard/erfaring tilpasset bankens kompleksitet og størrelse til beregning av Pilar II-risiko i tråd med Finanstilsynets retningslinjer.

Instabank har definert følgende risikoer som relevante for kapitalbehovsanalysen:

- Kredittrisiko
- Operasjonell risiko
- Markedsrisiko i investeringsporteføljen og handelporteføljen
- Likviditets- og fundingrisiko
- Endring i regulatoriske forhold og rammebetingelser
- Renterisiko
- Forretningsrisiko
- Systemrisiko
- Valutarisiko – all aktivitet foregår i NOK

Instabank er ikke eksponert mot følgende risikoer:

- Risiko knyttet til pensjonsforpliktelser – selskapet har i hovedsak innskuddsbaserte forpliktelser.
- Risiko forbundet med verdipapirisering – ikke i bankens konsept
- Eiendomsprisingrisiko – banken eier ingen fast eiendom

5.2 Kredittrisiko

5.2.1 Definisjon av kredittrisiko

Instabank definerer kredittrisiko som risikoen for tap knyttet til utlån og kreditter.

5.2.2 Håndtering av kredittrisiko

Håndteringen av kredittrisikoen i Instabank er regulert i ”Styrets retningslinjer for kredittgivning - Instabank” som gir overordnede retningslinjer for bankens kredittgivning og dermed håndtering av kredittrisiko. Retningslinjen angir de ytre rammene for bankens kredittpraksis, og suppleres av en administrativ kredithåndbok som angir detaljene i bankens kredittpolicy.

Bankens kredittpolicy besluttes av en kredittkomité som består av bankens ledergruppe, bankens analytiker og bankens leder for innfordring. Kredittkomitéen møtes ved behov, som regel 1-2 ganger i

måneden. I møtene til kredittkomitéen presenteres analyser av kundenes kredittkvalitet og misligholdsutviklingen, samt forslag til tiltak for å bedre kredittprosessene.

Styrets retningslinjer for kredittgivning er førende for de mer operative dokumentene og modellene som beskrives kort nedenfor.

Scoremodell

Instabank benytter et generiske scorekort utviklet av Experian til å kredittvurdere kundene i forhold til alle typer lånesøknader. Ved siden av scorekortet fra Experian har Instabank etablerte et omfattende sett med policyregler som supplerer scoren fra scorekortet og som sammen danner et fullstendig risikobilde av kundene.

Risikoklassifiseringssystem

Risikoklassifiseringen av søkerne er inndelt i scoreverdier som går fra 0 – 1000, der 1000 er best. Scoreverdien er definert slik at sannsynligheten for mislighold (PD - probability of default i prosent) er lavere jo høyere score kunden får. Hver scorekategori har en statistisk beregnet mislighold- og tapsforventning og renten på lånet er basert på denne tapsforventningen.

Automatisert Kredittvurdering

Når det søkes om et lån svarer søkerne på diverse spørsmål om økonomisk status, bo- og familieforhold mm. Økonomiske data verifiseres ved hjelp av kopi av lønsslipp og likningsattest. Informasjon fra kunden kombinert med ligningsopplysninger fra kredittvurderingsbyrå danner grunnlaget for en likviditetsvurdering som beregner hvor stort forbrukslån kunden har evne til å betjene. Dersom kunden har negativ beregnet likviditet blir lånesøknaden avslått.

Manuell Kredittvurdering

For de saker som går til manuell behandling, har banken utarbeidet en kredittveiledning som bygger på ”Styrets retningslinjer for kredittgivning - Instabank”, samt den administrativt utarbeidede kreditthåndboken. Banken har som målsetning at manuell kredittbehandling skal reduseres mest mulig etter hvert som den automatiserte kredittvurderingsprosessen blir bedre og bedre, på sikt er det et mål at den automatiserte kredittvurderingsprosessen skal bli så god at den eliminerer behovet for manuell vurdering. Den manuelle behandlingen består både av en vurdering av søknader før tilbud blir gitt, og verifisering av inntekts- og gjeldsopplysninger gjennom dokumentkontroll etter at betinget tilbud er benyttet.

Fullmaktssystem

I tråd med styrets retningslinjer for kredittgivning i Instabank er det utarbeidet et fullmaktssystem som styrer bankens kredittrisiko ved å ta høyde for individuelle forskjeller blant bankens fullmaktshavere ut fra erfaringsgrunnlag og for å styre kredittgivningen generelt.

Dette fullmaktssystemet styrer den operasjonelle risikoen og indirekte den kredittmessige risikoen.

Rutiner og prosedyrer

Presise rutiner og prosedyrer er avgjørende for en god styring av kredittrisikoen. Instabank har utarbeidet detaljerte rutiner og prosedyrer for hver operasjon som innebærer risiko. Disse er gjenstand for stadig revisjon, og kontinuerlig trening av ansatte sikrer etterlevelse av disse rutine og prosedyrene.

Internkontroll

I henhold til ”Styrets retningslinjer for internkontroll i Instabank” er det utarbeidet rutiner for internkontroll som skal sikre nødvendig kontroll av bankens etterlevelse av vedtatte retningslinjer for styring av kredittrisikoen. Risk avdelingen gjennomfører også månedlige stikkprøver for å se at retningslinjer og rutiner etterleves.

Mislighold og inkasso

Som en del av oppfølgingen og styringen av bankens kredittrisiko, inngår også en strukturert oppfølging av bankens misligholdte engasjementer.

Instabank inngikk i desember 2017 en forward flow avtale med Axactor for halvparten av bankens misligholdsportefølje, med virkning fra 1. januar 2018. Den øvrige halvparten sendes til Lindorff for regulær inkasso inndrivelse. Løsningen sikrer en økt forutsigbarhet og redusert risiko for banken.

Ansvar for innfordring ligger i Risk avdelingen, hvilket gjør at innsikten fra innfordringsarbeidet umiddelbart kan implementeres i bankens risikoanalyser og anbefalinger til kredittkomitéen. Det er kredittkomitéen som beslutter endringer i bankens kredittprosesser.

Det er et nært samarbeid mellom Risk avdeling og kundesenteret som behandler lånesøknader. Dette bidrar til en god informasjons- og erfaringsflyten mellom disse to avdelingene. Målet er at erfaringer som akkumuleres i avdeling for Risk benyttes aktivt i kompetanseutviklingen til bankens saksbehandlere og ved utviklingen av nye rutiner for søknadsbehandling.

Instabanks beregning av minstekrav knyttet til kredittrisiko er basert på standardmetoden slik den er definert i kapitalkravsforskriften. All eksponering vektes med de satser som er fastsatt av myndighetene.

Klassifisering av kredittrisiko:

(Beløp i 1000)

Alle lån har flytende rentebetingelser i henhold til markedspris og virkelig verdi av disse lånene er anses å være lik bokført verdi.

	2017	2016
Brutto nedbetalingslån	1 333 115	192 898
Renter	10 578	1 264
Nedskrivning individuelle	-19 991	-29
Nedskrivning gruppe	-5 760	-3 823
Netto utlån og fordringer på kunder	1 317 942	190 310
Nedskrivning på grupper av lån		2016
Nedskrivning på individuelle og gruppe av utlån ved inngangen til perioden	-3 852	0
Periodens endring i nedskrivninger på individuelle og gruppe av utlån	-21 900	-3 852
Konstaterte tap i perioden	-225	0
Inngått på tidligere konstaterte tap i perioden	-	-
Nedskrivninger på grupper av utlån	-25 977	-3 852
Maksimal eksponering for kredittrisiko pr 31.12:	1 333 115	192 898

Alle utlån til banken klassifiseres som usikret.

Kreditrisiko utlånsbalansen fordelt etter risikoklasser:

Utlånskunder klassifiseres med egen risikoklasse når lånesøknadene mottas.

Inndelingen i risikoklasser er basert på søknadsscore og er vurdert som følger:

Risikoklasse	2017		2016	
	Brutto Utlån	Andel	Brutto Utlån	Andel
Lav	510 620	38 %	67 799	35 %
Normal	572 791	43 %	90 775	47 %
Høy	249 705	19 %	34 324	18 %
Totalt	1 333 115	100 %	192 898	100 %

Aldersfordeling av utlånsbalansen ved utgangen av året	31.12.2017	31.12.2016
Ikke forfalte utlånsengasjementer	984 242	147 257
Forfalt engasjement inntil 30 dager	216 583	36 424
Forfalte engasjementer mellom 31-60 dager	43 558	9 145
Forfalte engasjementer mellom 61-90 dager	12 891	73
Forfalte engasjementer 91 dager +	75 842	0
Sum	1 333 115	192 898

Bankens tapsabsorberende evne gjennom de løpende resultatene vurderes som meget god ettersom banken har en høy rentemargin på utlånet sitt. I tillegg er bankens tapsabsorberende evne gjennom bankens egenkapital under pilar 1 kravene meget sterk, gitt det høye pilar 1 kravet.

5.3 Markedsrisiko

5.3.1 Definisjon av markedsrisiko

Risiko knyttet til endring i obligasjoners markedsverdi.

5.3.2 Håndtering av markedsrisiko

Banken håndterer markedsrisikoen ved å kun plassere i fond med meget lav risiko, samt gjennom å fordele plasseringene på flere forskjellige fond. Alle plasseringene er langsiktige, uten henblikk på videresalg. Banken har ingen handelsportefølje og avsetter derfor ikke til markedsrisiko under pilar 1. Det avsettes derimot for kredittrisikoen som obligasjonene er eksponert for basert på en risikovekting på mellom 20 og 25 % i tråd med kapitalkravsforskriften.

5.4 Operasjonell risiko

5.4.1 Definisjon av operasjonell risiko

Instabank definerer følgende operasjonelle risikoer som de viktigste;

- IKT-risiko
 - utkontraktering
 - egenutvikling
- Svindel og misligheter, ”tabber og feil”
- Personalrisiko
- Omdømmerisiko - defineres som risiko for svikt i inntjening og kapitaltilgang på grunn av sviktende tillit og omdømme i markedet hos kunder, motparter, aksjeeiere og myndigheter

5.4.2 Håndtering av operasjonell risiko

Banken har et internkontrollsystem som administreres av bankens Direktør Risk & Compliance. Internkontrollen evalueres av styret to ganger i året, i forbindelse med vedtagelse av bankens ICAAP

og i forbindelse med styrets evaluering av bankens internkontroll med ledelsesrapportering fra hvert medlem av ledergruppen.

Håndtering av IKT-risiko

Banken er oppmerksom på at utkontraktering av tjenester stiller selskapet ovenfor utfordringer hva gjelder operasjonell risiko. Risikoen vedrørende utkontraktering håndteres i hovedsak ved kontinuerlig oppfølging av eksterne samarbeidspartnere.

I utgangspunktet er det tanken at den operasjonelle risikoen knyttet til drift av selskapets egenutviklede systemer reduseres ved at de driftes av eksterne, profesjonelle partnere. Egenutvikling av systemer betyr utfordringer mht. nøkkelpersoner.

Håndtering av svindel og misligheter

Når det gjelder svindel og misligheter fra kunders side har Instabank som policy at alle forsøk og konkrete svindelsaker umiddelbart skal politianmeldes.

Følgende forebyggende og kontrollerende tiltak er iverksatt med tanke på egne medarbeidere:

- Full sporbarhet i saksbehandlingssystemer
- God tilgangskontroll
- Systemmessige begrensninger
- krav til arbeidsdeling
- Stikkprøvekontroll månedlig

Håndtering av personalrisiko

Instabank søker håndtert ved å være en attraktiv arbeidsplass gjennom bl.a.:

- Markedsmessig lønn og øvrige betingelser
- Intern kompetanseutvikling (kurs, videreutdanning etc.)
- Godt arbeidsmiljø
- En positiv og inkluderende kultur
- Normal arbeidstid og arbeidsbelastning

Håndtering av omdømmerisiko

Omdømmerisiko deles i kortsiktig- og langsiktig risiko. På kort sikt vil for eksempel god likviditetsstyring og -beredskapsplaner kunne avhjelpe en eventuell vanskelig situasjon.

Instabank er en liten aktør, og bankens finansiering er i hovedsak basert på egenkapital og innskudd fra kunder. Dersom omdømmesvikten er så betydelig at det kan true bankens evne til å tiltrekke seg kunder og generere lønnsomhet, vil det igjen kunne føre til at innskuddskunder tar ut sine innskuddsmidler. Dette kan føre til at banken kommer i en presset likviditetssituasjon.

På lengre sikt vil faren for å ikke nå forventet lønnsomhet være til stede, noe som igjen kan gjøre det mer krevende å opprettholde en solid kapitaldekning..

Instabank søker å redusere omdømmerisikoen ved å:

- føre dialog med kunder, myndigheter, arbeidstakere, organisasjoner og andre interessenter
- ikke gå inn i kontroversielle prosjekter med kontroversielle aktører
- følge nasjonale og internasjonale regler og normer
- følge samme praksis som andre finansinstitusjoner

5.5 Likviditets- og finansieringsrisiko (ILAAP)

5.5.1 Definisjon av likviditets- og finansieringsrisiko

Likviditetsrisiko innebærer risikoen for at banken ikke er i stand til å innfri forpliktelser ved forfall, samt risikoen for at selskapet ikke klarer å møte sine likviditetsforpliktelser uten at kostnaden ved dette øker dramatisk.

5.5.2 Håndtering av likviditets- og finansieringsrisiko

5.5.2.1 Generelt om risikorammer for håndtering av likviditets- og finansieringsrisiko

Styret i Instabank har fastsatt retningslinjer for likviditetsstyring og finansforvaltning som skal sikre at banken ikke tar uønsket likviditets- og finansieringsrisiko og at banken etterlever reglene i forskrift om forsvarlig likviditetsstyring.

Den samlede verdien av innskudd i Norges Bank, oppgjørskonto i DNB og andre umiddelbare likvider skal til enhver tid utgjøre minimum 15 % av totale innskudd i banken, eller 100 % av antatt cash outflow neste 60 dager dersom dette beløpet er høyere.

Som frie og umiddelbare likvider omfattes midler som kan frigjøres senest innen 1-3 virkedager fra påkrav. Fastrenteinnskudd i andre finansinstitusjoner omfattes også så fremt fastrenteavtalen kan sies opp og midlene kan frigjøres innen 1-3 virkedager. Det skal gjøres fratrukk for eventuell termineringsavgift og underkurs.

Banken skal tilstrebe en diversifisering av innskuddsporteføljen slik at likviditeten ikke er avhengig av et fåtall store innskuddskunder. For å oppnå dette skal innskudd som overstiger garantien fra Bankenes sikringsfond ha vesentlig lavere rente enn innskudd som er innenfor garantiens øvre grense.

5.5.2.2 Organisering og kontroll

Bankens økonomiavdeling har overvåkings- og rapporteringsansvar, mens administrerende direktør har det utøvende ansvar. I tillegg skal direktør risk og compliance, som ansvarlig for bankens internkontroll, fungere i en etterlevelseskontroll.

Bankens likviditet skal rapporteres og kontrolleres på bakgrunn av retningslinjer fastsatt av styret.

5.5.2.3 Risikomåling og prognoser for likviditetsbehov

Banken har metoder for å identifisere, måle og overvåke bankens likviditetsbehov og likviditetsrisiko. Det utarbeides likviditetsprognoser både på kort sikt og på lang sikt. Banken har rutiner som sikrer at dette gjøres på en konsistent måte.

5.5.2.4 Stresstester

Banken gjennomfører stresstester for å analysere likviditetssituasjonen. Stresstestene omfatter alternative scenarier med ulike tidshorisonter som dekker selskapsspesifikke hendelser, markedsrelaterte hendelser samt kombinasjoner av disse. Scenarier for likviditetsutviklingen dekker poster i og utenom balansen. Administrasjonen vurderer regelmessig forutsetningene som benyttes i analysene.

Erfaringene fra stresstestene brukes når styret vurderer likviditetsstrategien og vedtar retningslinjer og rammer for likviditetsrisiko og risikotoleranse og oppdaterer beredskapsplanen

Bankens stresstest av likviditetssituasjonen skal vises ved at bankens likviditetsprognose skal ha alternative scenarier for likviditetsutviklingen ved alvorlig selskapskrise, alvorlige markedskrisen, samt en kombinasjon av disse.

Stresstestene rapporteres i månedsrapportene til styret.

5.5.2.5 Rutiner for overvåking

Økonomidirektøren skal ha ansvaret for å hente likviditetsdata fra ulike systemer og rapporter og sammenstille disse. Økonomidirektøren skal også være ansvarlig for at det rapporteres i henhold til styrets retningslinjer.

Dersom det oppdages brudd på interne rammer og retningslinjer skal det rapporteres umiddelbart til adm. direktør. Alvorlige brudd skal rapporteres til styret.

5.5.2.6 Styre- og ledelsesrapportering

Økonomiavdelingen rapporterer jevnlig til styret og ledelsen. Rapporteringen er ment å gi et helhetlig bilde av institusjonens likviditetssituasjon.

Følgende faste rapportering er lagt til grunn for oppfølgingen av likviditeten:

- a) Likviditet på oppgjørskonto og i Norges Bank skal overvåkes av økonomidirektøren daglig. Likviditetsbevegelser skal rapporteres til administrerende direktør daglig og kontantbeholdningen skal rapporteres til adm. dir. hver mandag.
- b) Kontantbeholdning og balansestruktur, dvs. hvilke plasseringer som er foretatt skal rapporteres til bankens styre månedlig.
- c) Presentasjon av evt. likviditetsrisiko representert ved fordeling av balansepostene etter restløpetid, skal rapporteres ukentlig til administrerende direktør, og månedlig til bankens styre.
- d) Presentasjon av evt. renterisiko representert ved en ett prosentpoengs renteendring, skal rapporteres ukentlig til administrerende direktør, og månedlig til bankens styre.
- e) Bankens kapitaldekning skal rapporteres til styret kvartalsvis forbindelse med presentasjonen av delårsregnskapet.

5.6 Endring i regulatoriske forhold og rammebetingelser

5.6.1 Definisjon av endringer i rammebetingelser

Regulatoriske forhold og rammebetingelser defineres som det regelverk Instabank må forholde seg til innenfor de forretningsområder selskapet driver i.

5.6.2 Håndtering av endringer i rammebetingelser

Når det gjelder mulige endringer i konsesjonskrav og/eller rammevilkår, er risiko søkt håndtert på følgende måte:

- Aktiv bruk av Finansdepartementets, Finanstilsynets, Datatilsynets og Arbeidstilsynets hjemmesider, som blant annet innebærer automatisk varsel ved utsending av rundskriv og pressemeldinger etc.
- Direktør Risk & Compliance har ansvaret for umiddelbar distribusjon av eventuelle endringer internt, og oppfølging av at disse implementeres.
- Aktiv bruk av Finans Norges hjemmeside, som gir en god oversikt over konkrete endringer.
- Kursing og kompetansebygging internt, for eksempel i regi av Finans Norge, Norges Juristforbund etc.
- Være ”føre var”, det vil si at banken skal ha et aktivt forhold til politiske signaler som omhandler finansnæringen
- Avstå fra spekulativ og kontroversielle forretningsmetoder som kan være utsatt for nye reguleringer.
- Etablere bredde i distribusjonen
- Medlemskap i Finansieringsselskapenes forening gir banken innsikt i bransjens utvikling og muligheten for samarbeid om tilpasning til nye regulatoriske krav.

5.7 Renterisiko

5.7.1 Definisjon av renterisiko

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstiden mellom innlån og utlån.

5.7.2 Håndtering av renterisiko

I de fleste tilfeller tilpasser Instabank seg til de endringer som konkurrentene gjør på sine produkter. Utlånsrenten på forbrukslån er imidlertid langt mer stabile enn markedsrenten på øvrige låneprodukter.

Dersom banken ønsker å endre innskudds- eller utlånsrenten i kundens disfavør, må dette gjøres med 2 måneders varsel. Når renten endres i kundens favør kan renten endres umiddelbart. Instabank har imidlertid ikke prognostisert med økt markedsrente, det er prognostisert med relativt stabile utlånsrente.

Forfallsoversikt 31.12.2017							
Eiendeler	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Poster uten rente-eksponering	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker							-
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	40 929						40 929
Utlån til og fordringer på kunder		1 317 942					1 317 942
Obligasjoner og sertifikater	682 091						682 091
Ikke rentebærende eiendeler						98 146	98 146
Sum eiendelsposter	723 021	1 317 942	-	-	-	98 146	2 139 108
Gjeld og egenkapital							
Gjeld til kredittinstitusjoner							-
Innskudd fra og gjeld til kunder	1 804 600						1 804 600
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer							-
Øvrig Gjeld						23 733	23 733
Ansvarlig lånekapital							-
Egenkapital/minoritetsinteresser						282 670	282 670
Sum gjeld og egenkapital	1 804 600	-	-	-	-	306 403	2 111 002
Ikke balanseførte							
Netto inkl. ikke balanseførte	1 804 600	-	-	-	-	306 403	2 111 002

5.8 Forretningsrisiko

5.8.1 Definisjon av forretningsrisiko

Forretningsrisiko er definert som inntjenings- og marginrisiko, samt konsentrasjonsrisiko på et overordnet nivå.

5.8.2 Håndtering av forretningsrisiko

Trenden de siste årene og erfaring fra andre land tilsier at en større andel av personmarkedslånene gis gjennom agenter og låneformidlere og at dette bidrar til å drive utlånsrentene nedover.

En fordel ved agentkanalen er at den har en forutsigbar akkvisisjonskostnad, i motsetning til direktekanalen der lønnsomheten ved de enkelte markedsføringstiltakene er mer usikre. En annen fordel ved at provisjonen utbetales kun når et lån er utbetalt, er at det blir enkelt å måle lønnsomheten.

Den største ulempen med agentkanalen er at banken gjør seg avhengig av agentene og at banken er i konkurranse med de øvrige bankene i denne kanalen for hver eneste lånesøknad. Dette gjør at snittrenten som banken klarer å hente ut gjennom agentkanalen gjennomgående ligger lavere enn i direktekanalen.

Ved å bli avhengig av agentene utsettes banken også for press på provisjonssatsene da bortfall av en eller flere av bankens viktigste agenter vil kunne få vesentlig betydning for bankens nysalg og vekst. Banken har redusert avhengigheten av agenter ved å samarbeide med flere store agenter, samt ved å ha bygget opp en sterk direktekanal. Agentkanalen vil på sikt hovedsakelig bli benyttet som supplement til direktekanalen.

På lengre sikt vil likevel redusert portefølje gi svikt i inntjening og redusere kapitaldekning, da banken har en stor andel faste driftskostnader.

5.9 Systemrisiko

5.9.1 Definisjon av systemrisiko

Systemrisiko er definert som risikoen for at hele det finansielle systemet rammes som følge av smitteeffekter når en eller flere finansinstitusjoner opplever finansielle problemer.

5.9.2 Håndteringen av systemrisiko

Banken håndterer systemrisikoen gjennom å diversifisere bankens pengeplasseringer. Selv om kjennetegnene ved en finansiell systemkrise er at den rammer bredt, så anses det som en stor fordel å spre bankens midler på flere banker og flere pengemarkedsfond med ulike plasseringsprofil. En eventuell krise vil ikke nødvendigvis ramme like hardt og på samme tidspunkt i alle finansinstitusjonene, det reduserer derfor risikoen betydelig å diversifisere plasseringen av overskuddslikviditet. Det gjøres også en vurdering av de enkelte bankenes soliditet før en eventuell pengeplassering.

Risikoen for at en større andel av innskuddskundene tar ut sine midler i en finansiell stressituasjon søkes redusert gjennom å ha en rentemodell som favoriserer innskudd under kr. 2 millioner. Innskudd under 2 millioner er dekket av innskuddsgarantien til Bankenes sikringsfond og anses derfor som vesentlig mindre utsatt for innskuddsflukt. Bankens samlede innskudd som ikke er dekket av innskuddsgarantien til Bankenes sikringsfond utgjorde per 31.12.2017 mindre enn 1 % av innskuddene.

Banken håndterer denne risikoen også gjennom å ha god innskuddsdekning, og en betydelig reserve plassert på bankens oppgjørskonto.

5.10 Valutarisiko

5.10.1 Definisjon av valutarisiko

Valutarisiko er definert som risikoen for at svingninger i valutakurser kan ha negativ effekt på bankens resultat og verdi av bankens eiendeler målt i norske kroner.

5.10.1 Håndtering av valutarisiko

Banken har utlån i euro i de finske markedet. Banken finansierer utlånet i euro med innskudd i Norge i norske kroner. Dette eksponerer banken for valutarisiko ved at en svekkelse av euroen medfører en verdiforringelse av bankens finske utlånsportefølje. Denne risikoen håndteres ved kjøp av valutaswapper på tilsvarende beløp som bankens eksponering i Euro.

På lengre sikt vil bankens valutarisiko håndteres ved å ta imot innskudd i Euro og sørge for at passiva og aktiva siden er balansert.

6. Sensitivitetstest

Sensitivitetsanalysen måler effekten på resultat og egenkapital av +/- 1 prosentpoeng endring i rentebærende eiendeler og gjeld for 2017. Endring på +/-1 prosentpoeng ansees som en hensiktsmessig utslagsstørrelse.

	Resultateffekt	Egenkapitaleffekt	Resultateffekt	Egenkapitaleffekt
	<u>2017</u>	<u>2017</u>	<u>2016</u>	<u>2016</u>
Effekt av 1 % økning i rentenivå	2 364	1 773	2 219	1 664
Effekt av 1 % reduksjon i rentenivå	-2 364	-1 773	-2 219	-1 664